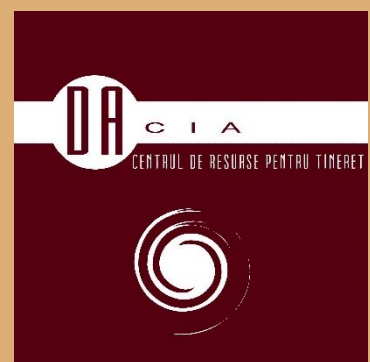

PLANUL STRATEGIC 2021-2025

MARTIE 31

Centrul de Resurse pentru Tineret DACIA

Mesaj pentru parteneri

Pentru a realiza acest plan strategic există deja dedicație, ambiție și destulă perseverență din partea unei echipe implicate și responsabile. Totuși, noi considerăm, că obiectivele noastre pentru următoarea perioadă sunt comune cu cele ale multor dintre voi, ce sunteți cointeresați ca tinerii să aibă perspective mai bune de viitor, cu respectarea și valorificarea în egală măsură, a șanselor atât pentru băieți, cât și pentru fete.

Efortul conjugat va asigura o sinergie a resurselor disponibile și va contribui la realizarea eficientă a obiectivelor noastre cu efect multiplicator. În acest sens, acest document are misiunea să ofere informații tuturor părților cointeresate, despre strategia noastră de viitor și în ce mod aceasta poate fi valorificată pe domeniile de interes comun.

”Cooperarea este convingerea profundă că nimeni nu poate reuși dacă nu reușesc toți” - Virginia Burden.

Acest plan strategic este un produs al analizei necesităților primordiale ale tinerilor și societății în care ei se dezvoltă, dar și un produs obținut prin prisma experienței noastre pe parcursul a 17 ani de activitate. Obiectivele stabilite de noi, sunt relevante și actuale schimbărilor ce au loc și care își aduc amprenta în diverse domenii ale vieții.

Succesul la realizarea acestui plan strategic va fi celebrat de noi toți, dar în special de beneficiarii noștri – tinerii, care încă mai sunt discriminați pe criteriul de vârstă, neglijându-le potențialul enorm și uitând că și noi cei adulți am fost cândva tineri.

Babici Stela, Președinte

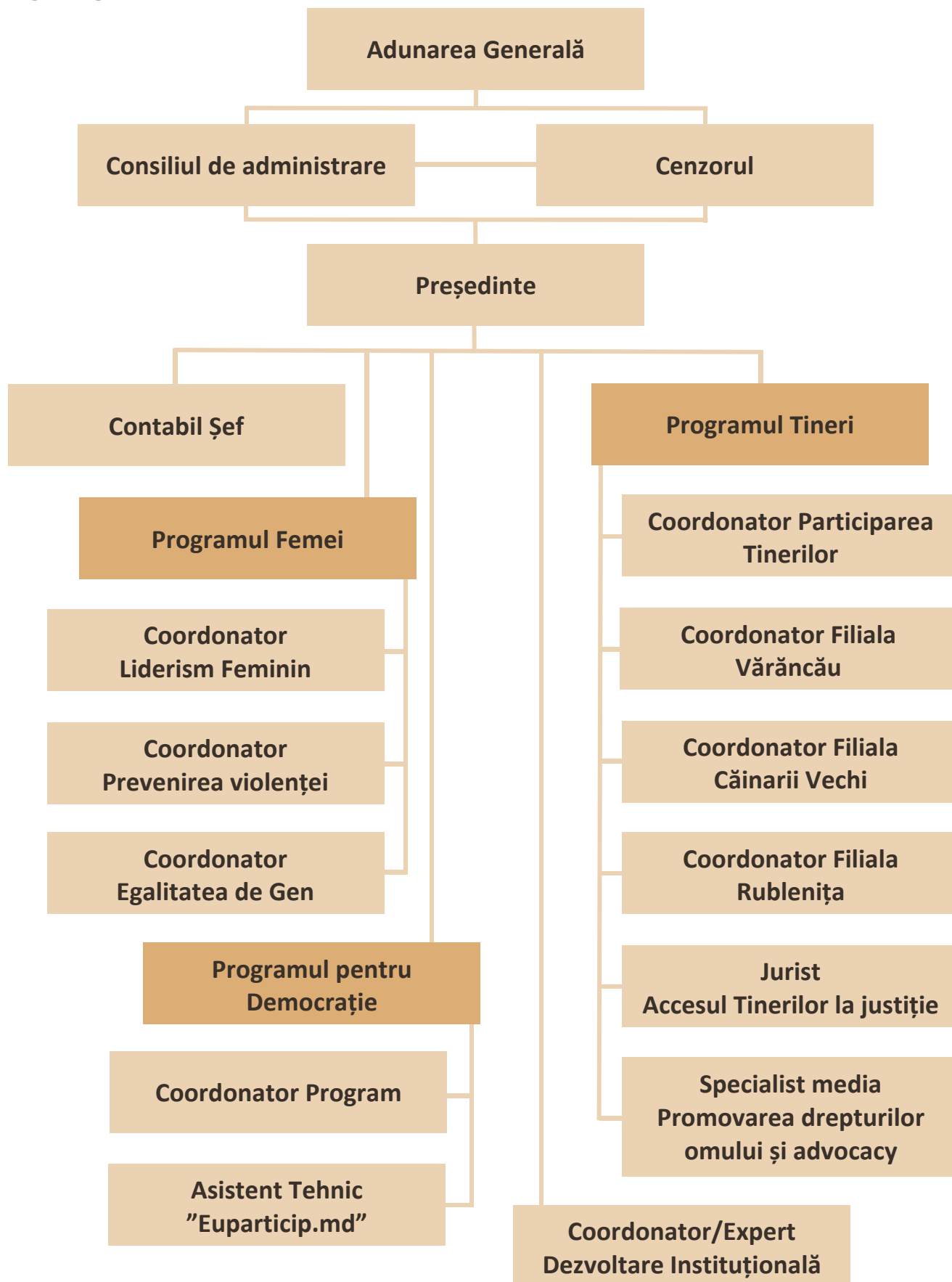
Cuprins

Centrul de Resurse pentru Tineret DACIA, un succint CV	4
Organigrama	5
Aspectele statutare și principiile directoare	6
Infografice	7
Structura generală a planului strategic	8-9
Programul Tineret Cariera profesională Participarea tinerilor Învățare de calitate Informare și dialog constructiv Accesul la justiție	10-15
Programul Femei Liderism feminin Violența față de femei și violența în familie Egalitatea de gen	16-22
Programul pentru democrație Transparența în procesul decizional Cetățenie activă	23-30
Program Dezvoltarea Organizațională Management Capacități instituționale Sustenabilitate	31-37
Monitorizarea și evaluarea planului strategic	38-39
Planul operațional general	40

Centrul de Resurse pentru Tineret DACIA, un succint CV

Denumirea oficială completă	Asociația Obștească Centrul de Resurse pentru Tineret DACIA
Denumirea prescurtată	AO CRT DACIA
Forma juridică de organizare	Organizație necomercială cu forma juridică de organizare "Asociație Obștească"
Anul fondării și înregistrarea oficială	Fondat la 14 februarie 2003 și înregistrat cu nr. 29 de către Consiliul Județean Soroca la data de 17 aprilie 2003 La data de 24 ianuarie 2019, prin decizia Agenției Servicii Publice a Republicii Moldova, ca rezultat al reorganizării prin transformare, a fost înregistrată persoana juridică nouă Asociația Obștească Centrul de Resurse pentru Tineret DACIA
Fondatori	Ion Babici (Republica Moldova), Mical McFarland (SUA), Ethan Wang (SUA)
Adresa juridică și datele de contact	str. Mihail Sadoveanu nr. 21, mun. Soroca, r-nul Soroca, MD-3006, Republica Moldova tel: +373 230 23619, fax: +373 230 92964 e-mail: crt.dacia@gmail.com web: http://www.dacia.org.md Facebook: https://www.facebook.com/CRTDACIA
Arealul geografic	Național
Statut de membru	Coaliția Națională "Viață fără Violență în Familie" Rețeaua Națională a Prestatorilor de Servicii Prietenoase Tinerilor Consiliul pentru Participare din raionul Soroca Coaliția Locală a Societății Civile din municipiul Soroca
Domenii de activitate	Tineret, femei, egalitatea de gen, democrație

Organigrama

Aspecte statutare și principii directoare

Viziunea noastră este o societate în care tinerii beneficiază de realizarea tuturor drepturilor, participă și se implică activ în dezvoltarea socială, economică și culturală a comunităților și a țării în ansamblu.

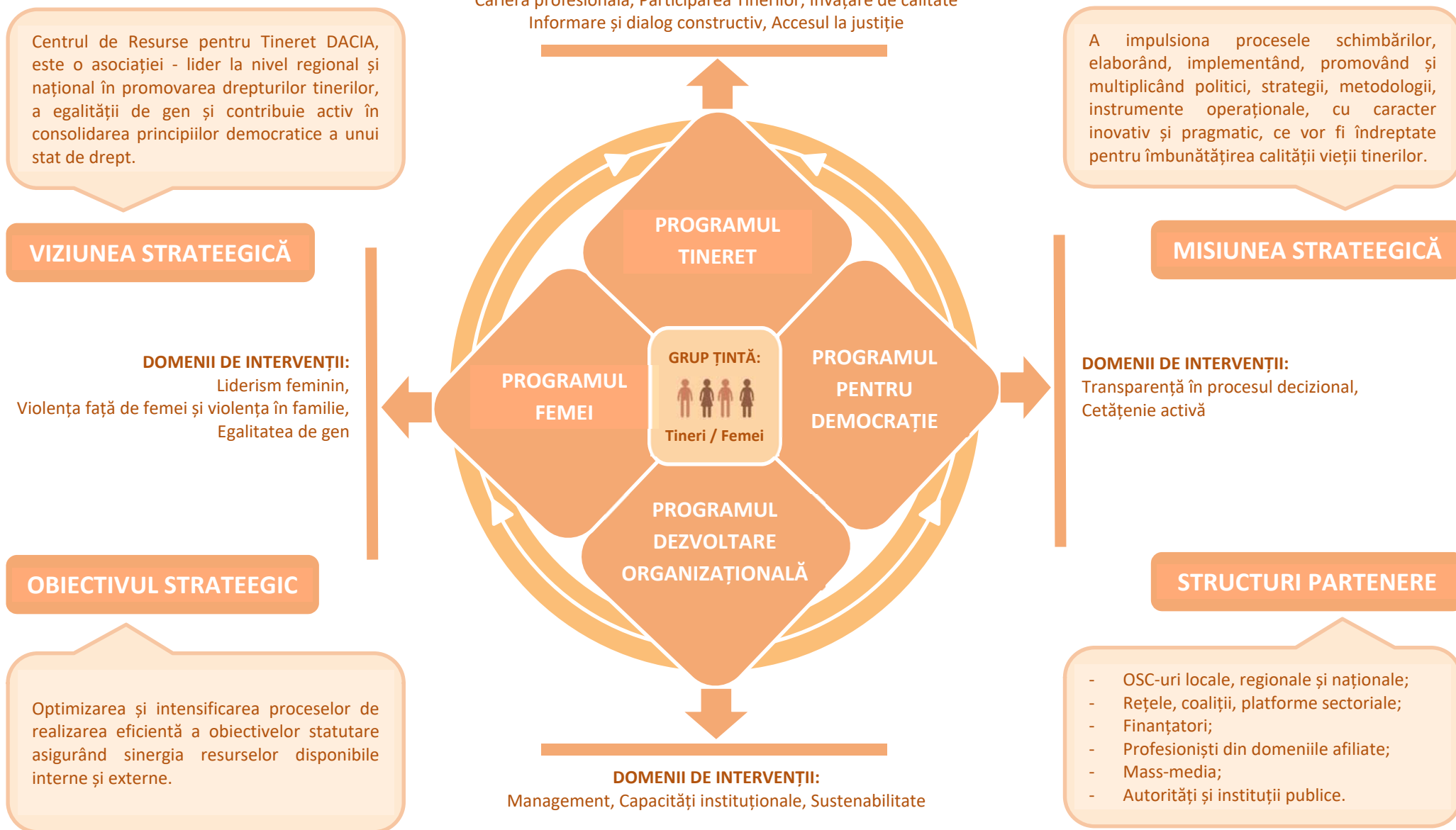
Misiunea asociației este de a elabora, implementa, promova și multiplica politici, strategii, metodologii, instrumente operaționale, cu caracter inovativ și pragmatic, ce vor fi îndreptate pentru îmbunătățirea calității vieții tinerilor.

Scopul asociației este de a ajuta tinerii să devină arhitecții propriilor vieți, să sprijine dezvoltarea lor personală și creșterea către autonomie, să consolideze reziliența acestora și să îi înzestreze cu deprinderile de viață necesare pentru a face față unei lumi în schimbare.

Principii directoare

- 1. Egalitatea și nediscriminarea:** combaterea tuturor formelor de discriminare și promovarea egalității de gen, recunoașterea faptului că tinerii sunt expuși riscului unor forme multiple de discriminare, inclusiv discriminării bazate pe vârstă.
- 2. Incluziunea:** recunoscând că tinerii nu reprezintă un grup omogen și, prin urmare, au nevoi, situații de viață și interese diferite și provin din medii diferite, Planul Strategic al asociației ar trebui să promoveze activități și proiecte care să îi includă pe toți tinerii, în special pe cei care au mai puține oportunități și/sau cei ale căror voci ar putea să nu fie auzite.
- 3. Participarea:** recunoscând că toți tinerii reprezintă o resursă pentru societate, toate proiectele și activitățile privind tinerii ar trebui să respecte dreptul tinerilor de a participa la dezvoltarea, punerea în aplicare și acțiunile ulterioare ale acestor intervenții care îi afectează prin mijloace de participare semnificativă a tinerilor. În acest context, proiectele asociației ar trebui elaborate pe baza recunoașterii schimbărilor cauzate de impactul comunicării digitale asupra participării democratice și civice.
- 4. Dimensiunea națională, regională și locală:** pentru a asigura un impact durabil asupra tinerilor, este important ca Planul Strategic al asociației să fie pus în aplicare ținând cont de interconexiunile cu nivelul regional și local și să fie desfășurate activități pentru a sprijini politicile de tineret la nivel local. În același timp, ideile tinerilor ar trebui să fie luate în considerare de fiecare dată când se abordează chestiuni de interes național.

Infografice

Structura generală a Planului Strategic

Viziunea strategică	Centrul de Resurse pentru Tineret DACIA, este o asociației - lider la nivel regional și național în promovarea drepturilor tinerilor, a egalității de gen și contribuie activ în consolidarea principiilor democratice a unui stat de drept.
Misiunea strategică	A impulsiona procesele schimbărilor, elaborând, implementând, promovând și multiplicând politici, strategii, metodologii, instrumente operaționale, cu caracter inovativ și pragmatic, ce vor fi îndreptate pentru îmbunătățirea calității vieții tinerilor.
Obiectivul strategic	Optimizarea și intensificarea proceselor de realizarea eficientă a obiectivelor statutare asigurând sinergia resurselor disponibile interne și externe.
Programul Tineret	Obiectivul strategic al asociației este să încurajeze tinerii și să îi înzestreze cu resursele necesare pentru a deveni cetățeni activi, agenți ai solidarității și ai schimbărilor pozitive, inspirați de valorile democratice ale unui stat de drept.
Domenii de intervenții: <ul style="list-style-type: none">- cariera profesională;- participarea tinerilor;- învățarea de calitate;- informarea și dialog constructiv;- accesul la justiție.	Obiectivele pe domenii de intervenții: <ol style="list-style-type: none">1. Creșterea gradului de integrare a tinerilor pe piața muncii;2. Întărirea sentimentului de apartenență al tinerilor la edificarea statutului de drept și construirea unei punți între autoritățile publice și tineri pentru redobândirea încrederii și sporirea gradului de participare;3. Contribuirea la integrarea și îmbunătățirea diferitelor forme de învățare, pentru a-i pregăti pe tineri pentru provocările unei vieți în perpetuă schimbare, în special cu un accent sporit pe grupurile de tineri din categoriile marginalizate;4. Asigurarea îmbunătățirii accesului tinerilor la informații fiabile, sprijinirea capacității acestora de a evalua informațiile în mod critic, precum și de a se implica în dialoguri participative și constructive;5. Contribuirea la sporirea eficienței serviciilor din domeniul justiției și îmbunătățirea accesului la justiție pentru tineri, în special a celor din grupurile vulnerabile și marginalizate.
Programul Femei	Obiectivul strategic al asociației este să contribuie la emanciparea femeilor, prin îmbunătățirea oportunităților lor economice, stimularea participării lor și oportunități egale de leadership la toate nivelurile decizionale în viața politică, economică, publică și asigurarea unei vieți fără violență pentru femei și fete.
Domenii de intervenții: <ul style="list-style-type: none">- liderism feminin;- violența față de femei și violența în familie;	Obiectivele pe domenii de intervenții: <ol style="list-style-type: none">1. Edificarea și promovarea de noi generații de fete lidere în domeniul promovării drepturilor femeilor din Republica Moldova;

<ul style="list-style-type: none"> - egalitatea de gen. 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Contribuirea la prevenirea violenței față de femei și a violenței în familie prin promovarea toleranței zero față de acest fenomen; 3. Promovarea în rândul tinerilor a egalității de gen și combaterea stereotipurilor de gen în toate sferele vieții, având la bază o abordare intersectorială și concentrată asupra implicării active a tinerilor, printr-o colaborare deschisă la nivel local, regional și național.
<p>Programul pentru Democrație</p>	<p>Obiectivul strategic al asociației este să contribuie la consolidarea și promovarea pe larg democrația participativă, drepturile omului, statului de drept și a nediscriminării în toate sectoarele vieții publice.</p>
<p>Domenii de intervenții:</p> <ul style="list-style-type: none"> - transparență în procesul decizional; - cetățenie activă. 	<p>Obiectivele pe domenii de intervenții:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Monitorizarea politicilor publice, a eficienței și eficacității utilizării fondurilor și proprietății publice, a proceselor de bugetare la nivel central și local, achizițiilor publice, capacității de intervenție/reacție a serviciilor publice, protecției mediului în comunitățile locale; 2. Consolidarea alianțelor tematice existente ale tinerilor și a organizațiilor societății civile de nivel local și/sau crearea unor noi coaliții pentru facilitarea dialogului cu alte părți interesate în procesele de elaborare și implementare a politicilor publice; 3. Capacitarea tinerilor și a organizațiilor societății civile în procesele de luarea de decizie la toate nivelele de guvernanță.
<p>Programul Dezvoltare Organizațională</p>	<p>Obiectivul strategic al asociației este să se consolideze continuu în concordanță cu obiectivele statutare, necesitățile beneficiarilor, inclusiv cu provocările din societate legate de schimbările sociale și progresele tehnologice.</p>
<p>Domenii de intervenții:</p> <ul style="list-style-type: none"> - management; - capacități instituționale; - sustenabilitate. 	<p>Obiectivele pe domenii de intervenții:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Îmbunătățirea procedurilor interne și a guvernanței organizaționale, a sistemelor de gestiune financiară și a durabilității, în concordanță cu principiile bunei guvernări ale organizațiilor societăți civile; 2. Consolidarea capacităților profesionale a angajaților în vederea asigurării unui management organizațional bazat pe proiecte, implementate cu suportul unei game diversificate și credibile de oportunități financiare din exterior; 3. Sporirea vizibilității și a prezenței în mediul online a asociației, asigurând conexiunea directă a acesteia cu beneficiarii direcți, partenerii, susținătorii, dar și cu decidenții din domeniile sectoriale de interes major; 4. Consolidarea capacităților instituționale legate de infrastructură și dotări, astfel încât să fie asigurată independența asociației în implementarea obiectivelor strategice, fără a fi influențată de factorii politici din exterior; 5. Identificarea soluțiilor de autofinanțare, asigurând sustenabilitatea programelor din Planul Strategic al asociației.

Programul Tineret

Domenii de
intervenții

Cariera profesională

Participarea tinerilor

Învățare de calitate

Informare și dialog constructiv

Accesul la justiție

Filosofia noastră în cadrul
acestui program

*„Implicarea,
conectarea și
responsabilizarea
tinerilor”*

Obiective

Obiectivul strategic al asociației este să încurajeze tinerii și să îi înzestreze cu resursele necesare pentru a deveni cetățeni activi, agenți ai solidarității și ai schimbărilor pozitive, inspirați de valorile democratice ale unui stat de drept.

Obiectivele pe domenii de intervenții:

1. Creșterea gradului de integrare a tinerilor pe piața muncii;
2. Întărirea sentimentului de apartenență al tinerilor la edificarea statutului de drept și construirea unei punți între autoritățile publice și tineri pentru redobândirea încrederii și sporirea gradului de participare;
3. Contribuirea la integrarea și îmbunătățirea diferitelor forme de învățare, pentru a-i pregăti pe tineri pentru provocările unei vieți în perpetuă schimbare, în special cu un accent sporit pe grupurile de tineri din categoriile marginalizate;
4. Asigurarea îmbunătățirii accesului tinerilor la informații fiabile, sprijinirea capacității acestora de a evalua informațiile în mod critic, precum și de a se implica în dialoguri participative și constructive;
5. Contribuirea la sporirea eficienței serviciilor din domeniul justiției și îmbunătățirea accesului la justiție pentru tineri, în special a celor din grupurile vulnerabile și marginalizate.

Obiectiv complementar în contextul Pandemiei cu Covid-19: Ajustarea intervențiilor asociației în conformitate cu condițiile impuse pentru siguranță sanitară, inclusiv cu necesitățile specifice ale tinerilor în contextul Pandemiei cu Covid-19.

Punct de pornire

Analizând politicile de tineret la nivel național, regional și local, constatăm cu îngrijorare faptul, că interesul autorităților publice față de sectorul de tineret este într-o scadență semnificativă în perioada ultimilor 4 ani. Intervențiile în acest sector nu sunt sistematice și sunt la nivel de declarații politice. Criza politică profundă din ultimii 2 ani, amenință cu stagnarea implementării angajamentelor asumate în cadrul politicilor naționale de tineret. La nivel regional și local nu există capacități suficiente în cadrul autorităților publice pentru a dezvolta programe cu servicii prietenoase tinerilor, adaptate la necesitățile și interesele actuale ale acestora.

Pe de altă parte, fenomenul migrației afectează în cea mai mare măsură tinerii, în special cei din regiunile rurale, care la moment sunt lipsiți de oportunități de angajare în câmpul muncii. Impactul migrației este nefast, tinerii care au reușit să migreze și să-și caute un loc de muncă peste hotare, nu sunt intenționați să revină înapoi.

Rolul tinerilor în procesele decizionale sunt mimate, atitudine ce contribuie la creșterea gradului de neîncredere în actul de guvernare. Grupa de vârstă a tinerilor este mai puțin reprezentată în organele politice și are mai puține oportunități față de celelalte grupuri de vârstă de a influența procesele decizionale și de a participa la acestea.

Tinerii se confruntă cu o serie de tranziții tipice în viețile lor personale și în mediul lor: de la educație la muncă, trecerea la un mod de viață autonom, stabilirea de parteneriate sau întemeierea unei familii. Mulți dintre ei se confruntă cu incertitudini legate de viitorul lor, ca urmare a globalizării și a schimbărilor climatice, a schimbărilor tehnologice, a tendințelor demografice și socioeconomice, a populismului, a discriminării, a excluziunii sociale și a știrilor false, ale căror efecte asupra locurilor de muncă, a abilităților sau a felului în care funcționează o democrație nu sunt încă cunoscute.

Este neglijat în continuare potențialul tinerilor în diverse sfere sociale, iar în mod special, fenomenul discriminării acestora pe criteriul de vârstă ia amploare. Actualmente, tinerii se confruntă cu diferite provocări; printre altele, ei întâmpină dificultăți privitoare la accesul la drepturile lor sociale, se confruntă cu excluderea socială și discriminarea, precum și cu amenințări generate de știrile false și de propagandă.

Amenințări și Riscuri

Cele mai importante amenințări și riscuri al acestui program, considerate cu prioritate înaltă pentru perioada de implementare a Planului Strategic sunt:

- Menținerea într-o zonă de instabilitate politică a factorilor decizionali, fapt ce va complica și mai mult procesul de elaborare și implementare a unei noi Strategii Naționale de Tineret, inclusiv va lăsa la libera discreție autoritățile publice de nivelul I și II pe domeniul tineret.
- Incertitudinea cu privire la perioada de timp, în care va fi diminuat impactul pandemiei cu Covid-19 și felul în care tinerii vor fi susținuți în campaniile naționale de vaccinare. La acest capitol, Republica Moldova rămâne a fi un stat vulnerabil, având resurse proprii limitate pentru intervențiile necesare la stoparea acestui virus.

În special tinerii, sunt cel mai mult afectați la capitolul educație. Atât gimnaziile, liceele, cât și instituțiile de învățământ profesional și universitar sunt restricționate prin punerea în aplicare a programelor de predare clasice. Acestea sunt impuse să aplice lecții de la distanță, unde în majoritatea cazurilor, nu sunt capacități necesare de a aplica cu succes aceste alternative de învățare. Pandemia a afectat și sectorul neguvernamental, care la fel nu a fost pregătit să aplice soluții alternative și sigure în lucrul cu tinerii.

- Oportunități limitate de susținere a asociațiilor de tineret, este o amenințare care poate influența în modul cel mai serios sectorul de tineret. Fără asociații de tineret active și puternice, nu va fi posibil de a influența politicile de tineret și modul în care acestea sunt implementate în interesul primordial al tinerilor.

Abordări

Pentru a contribui la redresarea acestor amenințări se va pune în aplicare o abordare sistematică care se va baza pe următorii piloni:	Intervenții cu accent pe prevenire;
	Focusare prioritară pe necesitățile stringente ale tinerilor;
	Participarea, implicarea și responsabilizarea tinerilor în procesele decizionale la toate nivelele;
	Valorificarea la maxim a oportunităților digitale în lucrul cu tinerii;
	Politici publice și campanii de advocacy;
	Cooperare și asigurarea sinergiei resurselor;
	Inovație și flexibilitate.

Premise

În realizarea Planului Strategic vor fi luate în calcul următoarele ipoteze și premise:

- Mai mulți donatori externi vor fi cointeresat în susținerea demersurilor asociațiilor de tineret, ce va permite fortificarea poziționării acestora în raport cu factorii decizionali în procesul de elaborare și implementare a politicilor de tineret la toate nivelele de guvernare.
- Guvernul Republicii Moldova va elabora și Parlamentul Republicii Moldova va aproba o nouă Strategie Națională de Tineret 2021-2025, care va lua în considerație principalele necesități și interese ale tinerilor și a organizațiilor de tineret.

- Asociațiile de tineret vor fi mai cooperante și vor realiza campanii de advocacy comune în vederea influențării decidenților politici.
- Tinerii vor fi în centrul atenției pentru clasa politică din Republica Moldova și vor beneficia de oportunități mai largi de participare și implicare în procesele de luare de decizii.
- Republica Moldova va avea o situație politică relativ stabilă și va beneficia de suportul extern pentru dezvoltare.
- Este depășită criza pandemică generată de infectarea populației cu virusul Covid-19.

Monitorizarea și Evaluarea Programului Tineret

Următorii indicatori de impact vor fi utilizați pentru a măsura și evalua succesul programului după implementarea acestuia prin compararea valorilor viitoare și din trecut.

Indicatori de impact	Mijloace de verificare
Dovada că tinerii absolvenți ai instituțiilor profesionale și universitare sunt angajați pe piața muncii locale și sau își deschid afaceri proprii.	Numărul tinerilor absolvenți angajați în câmpul muncii imediat după finalizarea studiilor, inclusiv numărul tinerilor care și-au lansat afaceri proprii.
Dovada că Consiliile de tineret sunt active la nivel raional, municipal și sau local și capabile să influențeze procesele decizionale.	Numărul Consiliilor de tineret active, numărul tinerilor implicați în aceste structuri, numărul politicilor și sau deciziilor influențate.
Dovadă că grupurile de tineret implementează proiecte/inițiative locale contribuind la dezvoltarea comunităților lor și soluționarea propriilor necesități.	Numărul proiectelor/inițiativelor depuse/susținute financiare/implementate cu succes. Numărul tinerilor implicați în realizarea acestor proiecte/inițiative. Numărul beneficiarilor totali în urma implementării acestor proiecte/inițiative.
Dovadă că tinerii sunt implicați în activități de voluntariat și sunt solidari cu problemele cu care se confruntă comunitățile lor.	Numărul voluntarilor implicați în serviciul de voluntariat. Numărul orelor de voluntariat muncite de voluntari. Numărul acțiunilor de voluntariat implementate.

Dovadă că adolescenții și tinerii de etnie romă și din alte grupuri marginalizate, sunt integrați cel puțin la nivel gimnazial și liceal în procesul educațional de calitate.

Numărul (creșterea) de tineri și adolescenți de etnie romă și din alte grupuri marginalizate care au absolvit ciclul educațional la nivel gimnazial și liceal.

Dovadă că tinerii se informează din surse informaționale sigure și au capacități de a identifica și a utiliza corect aceste surse mediatice.

Numărul (creșterea) tinerilor care accesează surse sigure de informații în mediul online, inclusiv numărul (creșterea) tinerilor abilitați pentru a identifica și utiliza corect aceste surse mediatice.

Dovadă că tinerii au acces la justiție, sunt susținuți activ de Platforma de Dialog pentru Accesul la Justiție.

Numărul tinerilor care au accesat suport în procesul de acces la justiție. Numărul tinerilor asistați de către Platforma de Dialog pentru Accesul la Justiție.

Programul Femei

Domenii de
intervenții

Liderism feminin

Violența față de femei și violența în familie

Egalitatea de gen

Filosofia noastră în cadrul
acestui program

***Toți cetățenii:
femei și bărbați,
fete și băieți,
sunt egali în
diversitatea lor***

Obiective

Obiectivul strategic al asociației este să contribuie la emanciparea femeilor, prin îmbunătățirea oportunităților lor economice, stimularea participării lor și oportunități egale de leadership la toate nivelurile decizionale în viața politică, economică, publică și asigurarea unei vieți fără violență pentru femei și fete.

Obiectivele pe domenii de intervenții:

1. Edificarea și promovarea de noi generații de fete lidere în domeniul promovării drepturilor femeilor din Republica Moldova;
2. Contribuirea la prevenirea violenței față de femei și a violenței în familie prin promovarea toleranței zero față de acest fenomen;
3. Promovarea în rândul tinerilor a egalității de gen și combaterea stereotipurilor de gen în toate sferele vieții, având la bază o abordare intersectorială și concentrată asupra implicării active a tinerilor, printr-o colaborare deschisă la nivel local, regional și național.

Obiectiv complementar în contextul Pandemiei cu Covid-19: Ajustarea intervențiilor asociației în conformitate cu condițiile impuse pentru siguranță sanitară, inclusiv cu necesitățile specifice ale fetelor și femeilor în contextul Pandemiei cu Covid-19.

Punct de pornire

Deși Moldova și-a asumat angajamente internaționale și naționale de a promova egalitatea de gen și abilitarea femeilor, în particular prin ratificarea Convenției privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor (CEDAW) și ale diverselor convenții ale Organizației Mondiale a Muncii, cu toate acestea, aplicarea reală a măsurilor privind egalitatea de gen este încă lentă. Femeile continuă să se confrunte cu discriminare și inegalitate în viața socială, economică și politică, iar reprezentarea lor în politică și la nivel decizional rămâne sub reperele internaționale.

Femeile din Moldova se confruntă cu obstacole specifice în educație și pe piața muncii. Atitudinile patriarhale persistente le limitează alegerea privind educația și opțiunile de angajare. Femeile se confruntă și cu practici discriminatorii. Printre acestea se numără disparități salariale semnificative, segregarea pe ocupații cu salarii mai mici, distribuția inegală a muncii și a responsabilităților familiale, și accesul limitat la îngrijirea copilului. Femeile care desfășoară activități de antreprenoriat se confruntă cu obstacole în

accesul la credite bancare și la programe de dezvoltare a afacerilor și antreprenoriatului, finanțate de stat.

Violența împotriva femeilor în Moldova este gravă și răspândită. Studiul "Violența față de femei în familie", realizat de Biroul Național de Statistică la comanda Organizației Națiunilor Unite în Moldova în anul 2011, arată că 63 la suta dintre femei s-au confruntat cel puțin o dată pe parcursul vieții cu violența psihologică, fizică sau sexuală din partea soțului sau partenerului, iar fiecare a zecea femeie a suportat, cel puțin o dată, violență economică. Cele mai înalte rate ale violenței față de femei au fost înregistrate în rândul femeilor separate sau divorțate, în vârstă și a celor din mediul rural.

Un aspect important de menționat, că tinerele fete sunt în grup cu o vulnerabilitate sporită. Cu o incidență destul de pronunțată, este implicarea acestora în practicarea prostituției, și într-un mod alarmant, constatăm că acestea sunt victime ale traficului de ființe umane, fiind scoase din țară, ele rămân captive într-un cerc vicios, reușind cu greu să se reabiliteze și să se integreze în societate.

Chiar dacă în Republica Moldova sunt active organizații neguvernamentale în domeniul de promovare a egalității gen și de prevenire a violenței față de femei, numeric aceste organizații nu pot constitui o forță puternică pentru a realiza schimbări semnificative în aceste domenii de activitate. Pe de altă parte, nu există programe suficiente pentru a edifica noi generații de luptătoare a drepturilor femeilor. Astfel, se constată că nu există suficiente premise ca să fie asigurată durabilitatea pe termen lung a acțiunilor inițiate de mișcarea feminista din Moldova.

Necesitatea de a investi în creșterea liderilor din rândul tinerilor fete, pare a fi nu doar o soluție, dar și o condiționalitate în asigurarea unui minim de egalitate dintre femei și bărbați pentru viitor. Stimulând participarea fetelor de la o vârstă optimă, când ele au șanse reale să se formeze ca lideri, pute crea oportunități egale de leadership la toate nivelurile decizionale în viața politică, economică, publică și asigurarea unei vieți fără violență pentru femei și fete.

Amenințări și Riscuri

Cele mai importante amenințări și riscuri al acestui program, considerate cu prioritate înaltă pentru perioada de implementare a Planului Strategic sunt:

- Republica Moldova a semnat Convenția de la Istanbul în februarie 2017, după care a urmat un proces de racordare a legislației naționale la prevederile acestui tratat. La moment motive legale pentru tergiversarea ratificării Convenției nu sunt, Republica Moldova este pregătită să ratifice Convenția. Totuși, unele comentarii ale

politicienilor și anumite discursuri manipulatorii diseminate de grupuri conservatoare și ultra-religioase ar putea împiedica ratificarea Convenției. Natura rapoartelor neformale dintre unele forțe politice și Biserica Ortodoxă Rusă (BOR) ar putea constitui un obstacol în calea ratificării de către Parlamentul Republicii Moldova, unde la moment aceste forțe politice au o majoritate considerabilă de voturi.

- Persistența unui nivel ridicat de toleranță în societate față de fenomenul violenței față de femei și al violenței în familie. Stereotipurile și prejudecățile cu privire la rolurile și responsabilitățile femeilor și ale bărbaților în familie și în societate sunt profund înrădăcinate în conștiința populației, stând la baza cauzelor profunde ale violenței împotriva femeilor. Pe de o parte, violența este recunoscută ca fiind un fenomen care nu poate fi tolerat și necesită a fi prevenit/combătut, pe de altă parte, aceasta este privită ca un element indispensabil al metodelor de educație a copilului, ceea ce, de altfel, asigură persistența fenomenului în timp. Conform datelor Studiului de indicatori multipli în cuiburi (UNICEF 2012), 17,2% dintre respondenții bărbați consideră necesară pedeapsa fizică a copilului în scopuri disciplinare, proporția acestora fiind mai mare decât cea a femeilor (12.8%) care au aceeași opinie. Totodată, datele studiului CDF „Bărbații și egalitatea între femei și bărbați în Republica Moldova”, realizat în anul 2015 după metodologia IMAGES, relevă că respondenții de sex masculin care în timpul copilăriei au fost victime ale diferitor forme de violență (în familie și în afara acesteia) au confirmat că vor perpetua acest comportament asupra soțiilor și copiilor în familiile proprii.
- Incertitudinea cu privire la perioada de timp, în care va fi diminuat impactul pandemiei cu Covid-19 și felul în care fetele și femeile vor fi susținute în campaniile naționale de vaccinare. Starea de urgență generală și starea de urgență în sănătate publică, instituite pe motiv de pandemie, au constituit o provocare absolut pentru toți, cu o situație mai specifică pentru victimele violenței în familie, care s-au pomenit față-n față cu agresorii lor 24/7. Fiecare din noi au făcut față acestor provocări în mod diferit, dar cea mai importantă concluzie este că, în aceste situații victimele violenței în familie sunt dublu vulnerabile, având nevoie de susținere și ajutor. La acest capitol, Republica Moldova rămâne a fi un stat vulnerabil, având resurse proprii limitate pentru intervențiile necesare la stoparea acestui virus. Pandemia a afectat și sectorul neguvernamental, care la fel nu a fost pregătit să aplice imediat soluții alternative și sigure în lucrul cu victimele violenței în familie.

- Dependența financiară din exterior rămâne în continuare o mare provocare pentru sectorul neguvernamental. Fiind pe poziții diferite în anumite cazuri cu autoritățile publice centrale, și anume în promovarea ratificării Convenției de la Istanbul, asociațiile care promovează drepturile femeilor, practic nu au nici o șansă de ași menține activitatea din surse financiare locale.

Abordări

Pentru a contribui la redresarea acestor amenințări se va pune în aplicare o abordare sistematică care se va baza pe următorii piloni:	Intervenții largi cu accent pe prevenire;
	Valorificarea mecanismului de referire a victimelor violenței;
	Suținerea și consolidarea Coaliției Naționale "Viața fără violență în familie";
	Focusare pe liderism feminin în rândul fetelor;
	Politici publice și campanii de advocacy;
	Cooperare și asigurarea sinergiei resurselor;
	Inovație și flexibilitate.

Premise

În realizarea Planului Strategic vor fi luate în calcul următoarele ipoteze și premise:

- Mai mulți donatori externi vor fi cointeresat în susținerea demersurilor asociațiilor ce promovează drepturile femeilor, ce va permite fortificarea poziționării acestora în raport cu factorii decizionali în procesul de aprobare a Convenției de la Istanbul.
- Parlamentul Republicii Moldova va aproba o Convenția de la Istanbul, care va oferi mai multe premise de responsabilizare a autorităților publice în vederea prevenirii violenței, protejarea victimelor și pedepsirea infractorilor, ce reprezintă punctele cheie ale Convenției.
- Asociațiile membre din cadrul Coaliției Naționale "Viața fără violență în familie" vor fi mai cooperante și vor realiza în parteneriat diverse proiecte și campanii de advocacy în vederea influențării decidenților politici.
- Tinerele fete lidere vor fi în centrul atenției pentru clasa politică din Republica Moldova și vor beneficia de oportunități mai largi de participare și implicare în procesele de luare de decizii.

- Republica Moldova va avea o situație politică relativ stabilă și va beneficia de suportul extern pentru dezvoltare.
- Este depășită criza pandemică generată de infectarea populației cu virusul Covid-19.

Monitorizarea și evaluarea Programului Femei

Următorii indicatori de impact vor fi utilizați pentru a măsura și evalua succesul programului după implementarea acestuia prin compararea valorilor viitoare și din trecut.

Indicatori de impact	Mijloace de verificare
<p>Dovada că publicul larg în special tinerii au cunoștințe mai bune despre violența față de femei și violența în familie.</p>	<p>Numărul (creștere) persoanelor, în special a tinerilor și bărbaților, informați, instruiți și sensibilizați despre violența față de femei și violența în familie ca o încălcare gravă a drepturilor omului. Numărul evenimentelor cu caracter informativ, de instruire și de sensibilizare pe marginea subiectului violența față de femei și violența în familie organizate de asociație.</p>
<p>Dovada că este mecanismul de referire este valorificat.</p>	<p>Numărul victimelor violenței care au fost asistate de către asociație prin valorificarea mecanismului de referire.</p>
<p>Dovadă că Coaliția Națională "Viață fără violență în familie" este o platformă eficientă în eforturile de advocacy și expertiză la revizuirea cadrului legal și normativ, inclusiv a documentelor de politici publice, asigurând o mai bună protecție a femeilor și fetelor împotriva violenței, în special a victimelor violenței.</p>	<p>Numărul proiectelor/inițiativelor/campaniilor, inclusiv altor activități și evenimente realizate de către Coaliția Națională "Viața fără violență în familie", la care a participat și asociația. Numărul proiectelor implementate de asociație în vederea susținerii misiunii Coaliției Naționale "Viață fără violență în familie".</p>
<p>Dovadă că victimele violenței, în special fetele și femeile au acces la suport și servicii specializate, oferite de către</p>	<p>Numărul victimelor care au accesat suport și au fost referite la asociațiile</p>

asociațiile membre ale Coaliției Naționale "Viață fără violență în familie".

membre din cadrul Coaliției Naționale "Viață fără violență în familie".

Dovadă că fetele tinere au capacități de a se implica în acțiuni de promovare a drepturilor femeilor și sunt solidare cu mișcările feministe din Republica Moldova.

Numărul fetelor care au beneficiat de suport special din partea asociației la dezvoltarea capacităților de lider. Numărul de acțiuni implementate la inițiativa fetelor pentru promovarea drepturilor femeilor.

Dovadă că adolescenții și tinerii, în special băieții, conștientizează impactul negativ al inegalității bazate pe gen, precum și a discriminării.

Numărul (creșterea) de tineri și adolescenți, în special băieți, care au urmat instruirii speciale cu privire la egalitatea de gen. Numărul (creșterea) de tineri și adolescenți, în special băieți, care au fost implicați în organizarea și desfășurarea activităților pentru a combate stereotipurile de gen. Numărul evenimentelor cu caracter informativ, de instruire și de sensibilizare pe marginea subiectului egalitatea de gen organizate de asociație.

Programul pentru Democrație

Domenii de
intervenții

Transparența în procesul decizional

Cetățenie activă

Filosofia noastră în cadrul
acestui program

***Guvernare
responsabilă și
transparentă
pentru cetățeni***

Obiective

Obiectivul strategic al asociației este să contribuie la consolidarea și promovarea pe larg democrația participativă, drepturile omului, statului de drept și a nediscriminării în toate sectoarele vieții publice.

Obiectivele pe domenii de intervenții:

1. Monitorizarea politicilor publice, a eficienței și eficacității utilizării fondurilor și proprietății publice, a proceselor de bugetare la nivel central și local, achizițiilor publice, capacității de intervenție/reacție a serviciilor publice, protecției mediului în comunitățile locale;
2. Consolidarea alianțelor tematice existente ale tinerilor și a organizațiilor societății civile de nivel local și/sau crearea unor noi coaliții pentru facilitarea dialogului cu alte părți interesate în procesele de elaborare și implementare a politicilor publice;
3. Capacitarea tinerilor și a organizațiilor societății civile în procesele de luarea de decizie la toate nivelele de guvernare.

Obiectiv complementar în contextul Pandemiei cu Covid-19: Ajustarea intervențiilor asociației în conformitate cu condițiile impuse pentru siguranță sanitară, inclusiv cu necesitățile specifice ale cetățenilor în procesele de luare de decizie în contextul Pandemiei cu Covid-19.

Punct de pornire

Guvernele pot funcționa eficient numai dacă se bucură de încrederea cetățenilor lor. Administrațiile locale, municipalitățile și funcționarii publici au un rol crucial în realizarea unor procese decizionale participative. Acestea au un anumit grad de autonomie în ceea ce privește repartizarea resurselor, joacă un rol de intermediere între autoritățile locale și cele centrale, și reprezintă prima interfață între cetățeni și reprezentanți aleși. Profesionalismul și integritatea guvernelor și a administrațiilor locale, precum și capacitatea acestora de a funcționa într-o manieră transparentă, receptivă și responsabilă vor duce fără îndoială la servicii consolidate, îmbunătățite și echitabile pentru cetățeni. Reprezentanții locali și regionali aleși trebuie, prin urmare, să acționeze ca modele/exemple în domenii precum etica publică, transparența și luarea deciziilor în mod participativ.

Cu toate acestea, nu putem ignora faptul că autoritățile locale, ca orice autoritate publică, sunt susceptibile la corupție, ceea ce reprezintă o amenințare majoră pentru

legitimitatea instituțiilor democratice, precum și pentru gradul de încredere pe care îl au cetățenii în reprezentanții lor. Amenințările, cum ar fi lipsa de transparență și etica publică, sunt probleme cu care se confruntă toate nivelurile de guvernare, inclusiv cel local și regional. Acestea afectează cetățenii, guvernele și mediul de afaceri deopotrivă și reprezintă o amenințare la adresa accesului universal la serviciile de bază și la dezvoltarea locală. Lupta împotriva corupției trebuie să rămână o prioritate pe termen lung pentru guvernele locale și regionale și asociațiile acestora. Acțiunile preventive concentrate sunt esențiale pentru stimularea creșterii economice, îmbunătățirea condițiilor de viață și sporirea încrederii cetățenilor.

În același timp, transparența, responsabilitatea, implicarea cetățenilor și încrederea cetățenilor în guvernanți, reprezintă în continuare preocupări esențiale pentru Republica Moldova, care a înregistrat o scădere dramatică a încrederii în conducerea țării din 2014. Accesul cetățenilor la informațiile publice nu este asigurat pe deplin, deoarece Legea privind accesul la informațiile publice nu clarifică în detaliu obligațiile administrației publice de a le pune la dispoziție în mod pro-activ. În plus, implementarea legii nu este monitorizată.

Corupția reprezintă o provocare majoră la adresa democrației și a statului de drept. Aceasta determină luarea unor decizii și o alocare a resurselor care nu reflectă interesele publicului și concentrează puterea politică în mâinile unui cerc restrâns. La rândul său, acest lucru face ca liderii politici și instituțiile să își piardă legitimitatea și încrederea populației, ceea ce le scade capacitatea de a governa.

Mita, clientelismul, conflictul de interese, delapidarea, fraudă sunt fenomene nocive care sunt foarte periculoase unui stat democratic și care se pot multiplica atunci când participarea și implicarea cetățenească în procesele decizionale este doar la nivel de declarații legislative. Cetățenii pot influența orice proces decizional sau o politică publică, doar în cazul când au cunoștințe și capacități necesare să se coalizeze și să constituie forțe puternice de influențare de jos în sus.

Principiul democratic de guvernare de jos în sus este unul fundamental în dezvoltarea durabilă a unei comunități și a unui stat în ansamblu, iar această abordare, tot mai des este în topul discuțiilor publice pe arena internațională. Deși, în Republica Moldova există un cadrul legal, care asigură participarea cetățenească în procesul decizional, inclusiv accesul la informațiile din cadrul activității autorităților publice, se constată o incapacitate instituțională și o mai puțină prioritate pe agenda autorităților, necesitatea de a promova aceste drepturi în rândul cetățenilor, pe de o parte, iar de pe cealaltă parte, cetățenii și sector asociativ, este insuficient de activ, pentru ași realiza aceste

drepturi. De cele mai dese ori, aceasta se datorează, sau din cauza neîncrederii în guvernarea locală, regională sau centrală, sau din lipsa unor practici pozitive, care ar servi ca modele și posibilități de reaplicare pentru participarea în procesul decizional.

În deosebi, participarea cetățenească în procesul decizional la nivelul autorităților publice locale de nivelul I, este greu de identificat. De multe ori și în cele mai dese cazuri, respectarea cadrului legal privind transparența în procesul decizional, mai mult se mimează de către autorități, ne având cu adevărat un feedback real din partea cetățenilor pe marginea deciziilor luate. Totul se limitează doar la publicare proiectelor decizie pe site-urile acestora, dar și această condiționalitate impusă de lege, nu se respectă din perspectiva termenilor și a accesului deplin la tot pachetul de materiale necesare.

Deciziile de o importanță majoră pentru comunitate, care necesită audieri masive cu societatea, de regulă se limitează la o mică dezbatere, la care participă de regulă, tot funcționarii din cadrul aceleiași autorități. Astfel, gradul de participare cetățenească în procesul decizional, este unul sub limita minim necesară de funcționare a unui stat bazat pe principiile democratice, totul limitându-se doar la participarea în scrutinele electorale.

Efectele de neparticipare și de neimplicare a cetățenilor în procesul decizional, sunt vizibile și au o influență nefastă în ceea ce privește cum cetățenii acceptă și se implică în realizarea deciziilor luate de către autorități pe diverse domenii. Iar pe de altă parte, pe lângă faptul, că în astfel de situații nu este asigurată nici o durabilitate a investițiilor efectuate din banii publici, crește în continuu gradul de neîncredere și nemulțumire a cetățenilor față de autoritățile publice.

Amenințări și Riscuri

Cele mai importante amenințări și riscuri al acestui program, considerate cu prioritate înaltă pentru perioada de implementare a Planului Strategic sunt:

- Factorul politic predomină în cadrul autorităților publice influențând nefast asupra modalității de realizare a responsabilității la asigurarea unui proces transparent în procesul decizional. În aceste condiții, indiferent care vor fi reacțiile societății la o politică sau un proiect de lege și sau la un proiect de decizie, decidenții care reprezintă o forță politică, vor insista doar pe interesele politice proprii, neglijând recomandările parvenite din partea cetățenilor.
- Structurile care sunt responsabile de respectarea legislației în procesul decizional nu sunt independente în acțiunile sale. Acestea se asociază forțelor care la momentul

aprobării unui document public sunt la guvernare, iar inacțiunile acestora pot fi sancționate doar în cadrul unui proces judicios complicat și birocratic.

- Creșterea gradului de neîncredere a cetățenilor în actul guvernamental îi distanțează și mai mult de la ideea că ei pot influența decidenții din cadrul autorităților publice, iar în consecință participarea lor se limitează doar în scrutinele electorale.
- Tinerii, care sunt forța motrice al schimbărilor dintr-o societate, sunt foarte slabi pregătiți în sistemul educațional pentru a fi capabili să se implice în procesul decizional, respectiv potențialul lor este valorificat ineficient pentru a edifica torente influente asupra actului de guvernare.
- Parteneriatele dintre autoritățile publice și asociațiile obștești într-o societate cu înalt nivel de corupție sunt periculoase și inadmisibile. Este un risc mare pentru asociațiile obștești să preia imaginea negativă a autorității publice cu care a colaborat, chiar dacă aceasta nu a avut nici o atribuție la ilegalitățile comise.
- Organizațiile societății civile de nivel local au capacități insuficiente de a se implica în procesele decizionale, de realiza campanii de lobby și advocacy în interesul cetățenilor.
- Incertitudinea cu privire la perioada de timp, în care va fi diminuat impactul pandemiei cu Covid-19 și modul în care autoritățile publice vor decide să asigure transparența în procesele decizionale în aceste condiții. Sunt riscuri majore, ca unele autorități publice să utilizeze condițiile sanitare impuse de pandemia cu Covid-19, pentru a lua decizii incomode pentru a le consulta public asigurând transparența majoră în procesul decizional. În aceste cazuri vor exista scuze pentru a motiva aprobarea unor decizii fără consultarea publicului, dar care au un interes major pentru cetățeni.
- Dependența financiară din exterior rămâne în continuare o mare provocare pentru sectorul neguvernamental. Fiind pe poziții diferite în anumite cazuri cu autoritățile publice, și anume în consultarea politicilor, proiectelor de legi și sau decizii, în consecință organizațiile societății civile nu se bucură de sprijinul statului în activitățile sale.
- Capacități limitate a organizațiilor societății civile de ași asigura autonomia financiară și sau a obține venituri din activitățile proprii. Antreprenoriatul social este o oportunitate teoretică însă slab susținută pentru a fi aplicată de către organizații, care în cele mai multe cazuri au un profil social.

Abordări

Pentru a contribui la redresarea acestor amenințări se va pune în aplicare o abordare sistematică care se va baza pe următorii piloni:	Menținerea și dezvoltarea Platformei "Euparticip.md";
	Sușținerea și consolidarea Consiliului pentru Participare din raionul Soroca;
	Sușținerea și consolidarea Coaliției Locale a Societății Civile din municipiul Soroca;
	Abilitarea civică și politică a tinerilor;
	Politici publice și campanii de advocacy;
	Cooperare și asigurarea sinergiei resurselor;
	Inovație și flexibilitate.

Premise

În realizarea Planului Strategic vor fi luate în calcul următoarele ipoteze și premise:

- Mai mulți donatori externi vor fi cointeresat în susținerea demersurilor asociațiilor ce promovează transparența în procesul decizional, ce va permite fortificarea poziționării acestora în raport cu decidenții în procesul de aprobare a politicilor publice.
- Platforma "Euparticip.md" va fi un instrument public influent în procesul decizional și va completa golul existent în asigurarea transparenței activității autorităților publice.
- Asociațiile membre din cadrul Consiliului pentru Participare din raionul Soroca și a Coaliției Locale a Societății Civile din municipiul Soroca vor fi mai cooperante și vor realiza în parteneriat diverse proiecte și campanii de lobby și advocacy în vederea influențării decidenților politici.
- Tinerii vor fi în centrul atenției pentru clasa politică din Republica Moldova și vor beneficia de oportunități mai largi de participare și implicare în procesele de luare de decizii.
- Republica Moldova va avea o situație politică relativ stabilă și va beneficia de suportul extern pentru dezvoltare. Vor fi realizate mai multe reforme pentru a pune în realizare prevederile legislative în vederea asigurării și respectării transparenței în procesele decizionale.
- Este depășită criza pandemică generată de infectarea populației cu virusul Covid-19.

Monitorizarea și evaluarea Programului pentru Democrație

Următorii indicatori de impact vor fi utilizați pentru a măsura și evalua succesul programului după implementarea acestuia prin compararea valorilor viitoare și din trecut.

Indicatori de impact

Dovada că cetățenii se informează și cunosc despre activitatea autorităților publice, în special în procesul decizional.

Dovada că tinerii au capacități de a se implica activ în procesele de luarea de decizii din cadrul autorităților publice.

Dovadă că Consiliul pentru Participare din raionul Soroca este o platformă eficientă în eforturile de advocacy și expertiză în procesul decizional la nivel raional.

Dovadă că Coaliția Locală a Societății Civile din municipiul Soroca este o platformă eficientă în eforturile de

Mijloace de verificare

Numărul (creștere) persoanelor, care accesează informații de pe Platforma "Euparticip.md" de pe rețeaua de Facebook, cu referire la activitățile autorităților publice, în mod special în procesul de luarea de decizii. Numărul dezbaterilor publice pe marginea proiectelor de decizie organizate și promovate pe Platforma "Euparticip.md".

Numărul tinerilor care au beneficiat de suport special din partea asociației la dezvoltarea capacităților de lider. Numărul de acțiuni implementate la inițiativa tinerilor pentru promovarea drepturilor tinerilor în cadrul politicilor elaborate și implementate de către autoritățile publice.

Numărul proiectelor/inițiativelor/campaniilor, inclusiv a altor activități și evenimente realizate de către Consiliul pentru Participare din raionul Soroca în procesul decizional la nivel raional. Numărul proiectelor de decizie expertizate și consultate de către Consiliul pentru Participare din raionul Soroca.

Numărul proiectelor/inițiativelor/campaniilor, inclusiv a altor activități și evenimente realizate de către Coaliția Locală a

advocacy și expertiză în procesul decizional la nivel municipal.

Societății Civile din municipiul Soroca în procesul decizional la nivel municipal. Numărul proiectelor de decizie expertizate și consultate de către Coaliția Locală a Societății Civile din municipiul Soroca.

Dovadă că autoritățile publice elaborează și implementează politici locale transparent și cu implicarea cetățenească.

Numărul recomandărilor elaborate și prezentate autorităților publice în procesul de elaborare și implementare a politicilor locale din partea organizațiile societății civile și a grupurilor asociative(formale și neformale) ale tinerilor.

Program Dezvoltare Organizațională

Domenii de
intervenții

Management

Capacități instituționale

Sustenabilitate

**Filosofia noastră în cadrul
acestui program**

***A fi mai bun –
înseamnă
a fi mai responsabil
și mai eficient***

Obiective

Obiectivul strategic al asociației este să se consolideze continuu în concordanță cu obiectivele statutare, necesitățile beneficiarilor, inclusiv cu provocările din societate legate de schimbările sociale și progresele tehnologice.

Obiectivele pe domenii de intervenții:

1. Îmbunătățirea procedurilor interne și a guvernancei organizaționale, a sistemelor de gestiune financiară și a durabilității, în concordanță cu principiile bunei guvernări ale organizațiilor societăți civile;
2. Consolidarea capacităților profesionale a angajaților în vederea asigurării unui management organizațional bazat pe proiecte, implementate cu suportul unei game diversificate și credibile de oportunități financiare din exterior;
3. Sporirea vizibilității și a prezenței în mediul online a asociației, asigurând conexiunea directă a acesteia cu beneficiarii direcți, partenerii, susținătorii, dar și cu decidenții din domeniile sectoriale de interes major;
4. Consolidarea capacităților instituționale legate de infrastructură și dotări, astfel încât să fie asigurată independența asociației în implementarea obiectivelor strategice, fără a fi influențată de factorii politici din exterior;
5. Identificarea soluțiilor de autofinanțare, asigurând sustenabilitatea programelor din Planul Strategic al asociației.

Obiectiv complementar în contextul Pandemiei cu Covid-19: Ajustarea intervențiilor asociației în conformitate cu condițiile impuse pentru siguranță sanitară, inclusiv identificarea oportunităților necesare, de ordin financiar și material, pentru remodelarea activității personalului în relația cu beneficiarii direcți, inclusiv cu alte părți interesate, în contextul Pandemiei cu Covid-19.

Punct de pornire

Dezvoltarea societății civile are o importanță majoră pentru valorile fundamentale, democratice și pluraliste ale oricărei țări, dar și pentru încurajarea implicării sociale a cetățenilor în procesele de dezvoltare. Dezvoltarea sectorului asociativ în Republica Moldova reafirmă drepturile constituționale ale cetățenilor, inclusiv dreptul la libera asociere, libertatea întrunirilor și libertatea de exprimare. Prin activitățile lor, cetățenii contribuie la o dezvoltare cuprinzătoare, la îmbunătățirea standardelor de trai și a calității vieții.

Centrul de Resurse pentru Tineret DACIA ca și alte organizații ale societății civile din Republica Moldova în procesul de constituire, sa bazat pe necesitățile primordiale ale cetățenilor, în cazul nostru în particular, pe necesitățile tinerilor, care se aflau într-o perioadă cu necesități majore, dictate de tranziția de la un regim sovietic la unul democratic. Inițiativa noastră sa bazat nu pe interesul particular al fondatorilor, dar pe necesitățile unui grup de beneficiari clar determinați – tinerii din Republica Moldova. Având de principiu doar spiritul de voluntariat, fără resurse substanțiale proprii, asociația a fost nevoită să stabilească parteneriate cu diverse structuri, care aveau scopuri similare, astfel valorificând resurse financiare externe pentru ași atinge obiectivele statutare.

Este necesar de constatat, că principalul pilon de dezvoltare, a fost axat pe proiecte cu finanțare din exterior. Acest fapt, a limitat posibilitatea asociației de a se concentra în exclusivitate doar pe propriile viziuni strategice. Asimilând diverse imput-uri de la partenerii săi, în unele cazuri condiționate de factorul financiar, asociația nu întotdeauna a reușit să asigure continuitate a unor programe lansate.

Necesitatea dezvoltării organizaționale este vitală la moment pentru Centrul de Resurse pentru Tineret DACIA. În contextul schimbărilor radicale, care au avut loc în societate, asociația este impusă să intervină pentru a se adapta acestor schimbări și respectiv să-și poate direcționa programele sale într-o formă eficientă către beneficiarii săi finali.

Fără o atenție și focusare pe dezvoltarea organizațională, acest plan strategic elaborat va fi greu de implementat. Programul de dezvoltare organizațională este factorul principal în obținerea rezultatelor planificate. Noua abordare strategică a asociației, vine să acorde o atenție specială la acest capitol.

O provocare pentru noi sunt principiile de bună guvernare a organizațiilor societății civile, la care asociația își propune să se alinieze în totalitate, oferind în acest sens un exemplu de bune practici și altor actori din sectorul public și privat.

Programul respectiv urmează să lanseze un proces de asigurare a sustenabilității asociației. În acest sens, vor fi analizate și abordate mai multe perspective și oportunități pentru a asigura autofinanțarea în creștere a asociației. Această sarcină strategică este supusă celor mai multor riscuri și amenințări, dar totodată poate oferi o mai mare independență în acțiunile sale conform obiectivelor statutare.

Pentru a deveni mai buni, va fi necesar de resurse financiare, expertiză și implicare, o echipă motivată și timp necesar, alocat în mod special pentru realizarea obiectivelor planificate în cadrul acestui program.

Amenințări și Riscuri

Cele mai importante amenințări și riscuri al acestui program, considerate cu prioritate înaltă pentru perioada de implementare a Planului Strategic sunt:

- Resurse limitate proprii, cât și din suportul donatorilor, care la moment pot acoperi în totalitate implementarea programului de dezvoltare organizațională a asociației.
- Riscuri majore sunt din partea clasei politice, care poate modifica cadrul legal, astfel încât să restricționeze unele activități ale organizațiilor societății civile și sau să interzică finanțarea acestora din surse externe.
- Posibilități limitate în cadrul concursurilor de granturi de a obține suport financiar focusat pe dezvoltarea organizațională, în special pentru achiziția de sedii, echipamente, soft-uri, etc. Inclusiv oportunități limitate pentru organizațiile societății civile, poziționate geografic în regiuni, pentru dezvoltarea de capacități instituționale. Concurență mare în cadrul concursurilor de granturi, unde sunt oferite de către donatori, finanțări pe perioade mai lungi și respectiv și bugete mai mari.
- Costuri ridicate la expertiza calificată în domeniul dezvoltării organizaționale, imposibilitatea de a identifica aceste resurse financiare la nivel intern al asociației. Inclusiv un număr limitat de experți la nivel național, care dispun de astfel de pregătire și experiență și care pot fi contractați pentru serviciile respective de consultanță.
- Incertitudinea cu privire la perioada de timp, în care va fi diminuat impactul pandemiei cu Covid-19 și modul în care autoritățile publice vor decide să restricționeze activitatea organizațiilor societății civile.

Abordări

Pentru a contribui la redresarea acestor amenințări se va pune în aplicare o abordare sistematică care se va baza pe următorii piloni:	Implementarea unei politici de personal motivaționale;
	Accent sporit pe guvernanta organizațională bazată pe principiile bunei guvernări;
	Intensificarea activității organelor de conducere și control;
	Orientare pe intervenții de lungă durată;
	Vizibilitate, transparență și comunicare eficientă cu mediul extern;

Valorificarea oportunităților de asigurare a autofinanțării pe termen lung;

Inovație și flexibilitate.

Premise

În realizarea Planului Strategic vor fi luate în calcul următoarele ipoteze și premise:

- Vor exista donatori externi ce vor fi cointerestat în susținerea demersurilor asociației la solicitarea de ai acorda sprijin în dezvoltarea organizațională.
- Asociația va reuși să identifice soluții viabile în asigurarea autofinanțării și asigurării independenței față de factorii politici externi.
- Se vor realiza progrese semnificative în consolidarea echipei și implementarea unei politici interne de personal cu un caracter motivațional.
- Va crește substanțial popularitatea asociației în rețelele social-media, asigurând un nivel necesar de vizibilitate și transparență în acțiunile sale.
- Baza tehnică-materială a asociației este suficient de dezvoltată, care îi oferă posibilitatea, într-un mod eficient de a se confrunța cu provocările legate de schimbările sociale, economice și politice din societate.
- Republica Moldova va avea o situație politică relativ stabilă și va beneficia de suportul extern pentru dezvoltare. Vor fi realizate mai multe reforme, impactul cărora nu vor avea un caracter de intimidare a asociațiilor societății civile.
- Este depășită criza pandemică generată de infectarea populației cu virusul Covid-19.

Monitorizarea și evaluarea Programului pentru Dezvoltare Organizațională

Următorii indicatori de impact vor fi utilizați pentru a măsura și evalua succesul programului după implementarea acestuia prin compararea valorilor viitoare și din trecut.

Indicatori de impact

Dovada că sunt îmbunătățite procedurile interne și guvernanta organizațională, sistemele de gestiune financiară și a durabilității, în concordanță cu principiile bunei guvernări ale organizațiilor societății civile.

Mijloace de verificare

Numărul de documente și mecanisme de politici interne relevante aprobate și aplicate. Componenta Consiliului de Administrare este una reprezentativă. Numărul intervențiilor Consiliului de Administrare în aspect de planificare, evaluare și colectarea de fonduri. Numărul documentele care constată că

	<p>politicile și procedurile asociației asigură implicarea corespunzătoare a personalului de toate nivelurile în procesul de luare a deciziilor. Numărul intervenției Comisia de cenzori în asigurarea transparenței financiare. Numărul rapoartelor anuale de activitate a asociației elaborate și publicate pe site-ul oficial.</p>
<p>Dovada că sunt consolidate capacitățile profesionale a angajaților în vederea asigurării unui management organizațional bazat pe proiecte, implementate cu suportul unei game diversificate și credibile de oportunități financiare din exterior.</p>	<p>Numărul angajaților instruiți și evaluați periodic în baza performanțelor profesionale. Numărul activităților de formare și consolidare a echipei organizate de asociație. Numărul contractelor cu angajații, care sunt în corespundere cu cadrul legal și cu documentele interne a politicilor de personal a asociației.</p>
<p>Dovadă că asociația aplică un sistem eficient de monitorizare și evaluare a planului strategic.</p>	<p>Numărul rapoartelor de performanță piate pe ciclul strategic al asociației. Valoarea resurselor financiare identificate și îndreptate pentru realizarea programului și a planului strategic la general.</p>
<p>Dovadă că este sporită vizibilitatea și a prezenței în mediul online a asociației, asigurând conexiunea directă a acesteia cu beneficiarii direcți, partenerii, susținătorii, dar și cu decidenții din domeniile sectoriale de interes major.</p>	<p>Numărul site-urilor active ale asociației: http://www.dacia.org.md, http://www.e-focus.md, http://www.euparticip.md. Numărul paginilor de rețeaua de Facebook. Numărul(în creștere) a articolelor, evenimentelor postate de asociație în mediul online. Numărul(în creștere) a utilizatorilor resurselor informaționale a asociației din mediul online.</p>
<p>Dovadă că sunt consolidate capacitățile instituționale legate de infrastructură și dotări, astfel încât să fie asigurată independența asociației în</p>	<p>Numărul achizițiilor și existența de echipamente, mobilier, soft-uri, unități de transport, bunuri imobile, inclusiv</p>

implementarea obiectivelor strategice, fără a fi influențată de factorii politici din exterior.

alte bunuri în proprietatea și folosința asociației.

Dovadă că sunt identificate soluții de autofinanțare, asigurând sustenabilitatea programelor din Planul Strategic al asociației.

Valoarea resurselor financiare din venituri proprii alocate pentru realizarea programelor din Planul Strategic. Numărul proiectelor cu scop de asigurare a independenței financiare implementate.

Monitorizarea și Evaluarea Planului Strategic

Implementarea Planului Strategic vă fi realizată imediat după aprobarea lui, care reprezintă documentul de ghidare pentru personalul asociației în elaborarea și aprobarea planurilor anuale de activitate, iar raportarea anuală asupra modului de implementare a acestora va servi drept dovadă a progresului înregistrat în atingerea obiectivului strategic și obiectivele pe domeniile de intervenții.

În perioada de implementare a Planului Strategic, Președintele va desemna responsabili din cadrul echipei, corespunzător celor patru programe. Aceștia vor fi responsabili de monitorizarea modului de implementare a obiectivelor incluse în cadrul fiecărui program și de colectarea informațiilor pentru raportare cu privire la realizarea activităților asumate. În concret, acești responsabili desemnați, cu suportul altor coechipieri incluși în Planul Strategic, vor:

1. elabora activitățile anuale necesare pentru atingerea obiectivelor strategice și care vor fi incluse în Planul anual de activitate al asociației;
2. coordona implementarea activităților, conform fiecărui obiectiv;
3. monitoriza rezultatele în conformitate cu indicatorii de performanță și termenele limită;
4. identifica obstacolele, riscurile și vor lua măsuri în timp util pentru a reduce eventualele efecte negative;
5. propune modificări la planurile anuale de activitate, în caz de necesitate;
6. vor colecta și sistematiza informația necesară cu privire la progresele înregistrate.

Rapoarte semi-anuale cu privire la rezultate, cu un conținut și format standard vor fi elaborate și prezentate Președintelui asociației. Acestea vor fi discutate în cadrul unor ședințele de evaluare, care se vor axa pe:

1. discutarea rezultatelor implementării obiectivelor și activităților relevante;
2. prezentarea obstacolelor și dificultăților întâlnite în procesul de implementare precum și identificarea măsurilor de soluționare și reducere a efectelor negative;
3. discutarea activităților planificate pentru următorul semestru al anului, prin identificarea riscurilor posibile și a propunerilor pentru acțiuni;
4. în caz de necesitate, ajustarea activităților sau termenelor limită, cu prezentarea argumentelor relevante.

Președintele asociației poate decide convocarea unor ședințe ocazionale (trimestrial sau lunar) pentru a monitoriza unele obiective prioritare sau toate obiectivele și activitățile. Ședințele ocazionale vor avea aceeași structură ca și ședințele semestriale.

Planurile anuale de activitate realizate în baza prezentului Plan Strategic cu luarea în considerare a progreselor și lacunelor de implementare, vor fi aprobate în luna decembrie a anului precedent pentru care se aprobă planul. Progresul anual în implementarea Planului Strategic, va fi evaluat în cadrul rapoartelor anuale elaborate prin sintetizarea rapoartelor fiecărui responsabil de program. Raportul anual al asociației va fi prezentat la ședința Consiliului de Administrare pentru aprobare până la sfârșitul lunii martie din anul următor și va fi publicat pe pagina web a asociației <http://www.dacia.org.md>.

Cu șapte luni înainte de expirarea perioadei de planificare a Planului Strategic, Președintele asociației va iniția și lansa un nou proces de planificare strategică, pentru a pregăti un plan strategic pentru următoarea perioadă de cinci ani. Noul proces de planificare va fi bazat pe evaluarea performanței și rezultatelor obținute în implementarea Planului Strategic 2021-2025.

Planul operațional general

Programe	Perioada				
	2021	2022	2023	2024	2025
Tineret	Reevaluarea programului, colectare de fonduri, lansarea programului.	Implementare, evaluare anuală.	Implementare, evaluare anuală.	Implementare, evaluare anuală.	Implementare, evaluare anuală și generală, planificare strategică.
Femei	Reevaluarea programului, colectare de fonduri, lansarea programului.	Implementare, evaluare anuală.	Implementare, evaluare anuală.	Implementare, evaluare anuală.	Implementare, evaluare anuală și generală, planificare strategică.
Pentru democrație	Reevaluarea programului, colectare de fonduri, lansarea programului.	Implementare, evaluare anuală.	Implementare, evaluare anuală.	Implementare, evaluare anuală.	Implementare, evaluare anuală și generală, planificare strategică.
Dezvoltare organizațională	Colectare de fonduri, lansarea programului, evaluare anuală.	Implementare, evaluare anuală.	Implementare, evaluare anuală.	Implementare, evaluare anuală.	Implementare, evaluare anuală și generală, planificare strategică.
Monitorizare și evaluare	Două rapoarte semi- anuale prezentate în cadrul ședinței staff-ului; Un raport anual general prezentat Consiliului de Administrare.	Două rapoarte semi- anuale prezentate în cadrul ședinței staff-ului; Un raport anual general prezentat Consiliului de Administrare.	Două rapoarte semi- anuale prezentate în cadrul ședinței staff-ului; Un raport anual general prezentat Consiliului de Administrare.	Două rapoarte semi- anuale prezentate în cadrul ședinței staff-ului; Un raport anual general prezentat Consiliului de Administrare.	Două rapoarte semi- anuale prezentate în cadrul ședinței staff-ului; Un raport anual general prezentat Consiliului de Administrare. Un raport general pe marginea implementării Planului Strategic prezentat Consiliului de Administrare.